

Әдістемелік нұсқау

ҰС7.18.3/37

Нысан

ПМУ

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті
Гуманитарлық-педагогикалық факультет
Орындаушылық өнер кафедрасы

ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР

**5В010600 «Музыкалық білім»
мамандығының студенттеріне «полифония негіздері»
пәніне арналған әдістемелік ұсынымдар**

Әдістемелік нұсқау.
бекіту парағы

Павлодар

Нысан
ПМУ Ұ7.18.3/38

БЕКІТЕМІН

ОІ проректоры
_____ Пфейфер

Н.Э. «__» _____ 20
__ж.

Құрастырушы: ө.т.к. _____ Мерғалиев Д.М..

Орындаушылық өнер кафедрасы

Әдістемелік ұсыныстар

«Полифония негіздері» пәнінен
5B010600 «Музыкалық білім» мамандығының студенттеріне арналған
әдістемелік ұсынымдар

Кафедра мәжілісінде ұсынылған
20 ж «__» _____ № __ хаттама

Кафедра меңгерушісі _____ Мерғалиев Д.М.

КЕЛІСІЛДІ

Гуманитарлық-педагогикалық факультетінің оқу
әдістемелік кеңесінде
20 _ ж «__» _____ № ____ хаттама

ӘК төрағасы _____ Теміров Қ.Ө.

МАҚҰЛДАНДЫ:

ОӘБ бастығы бастығы _____ Жұманкұлова Е.Н.

«__» _____ 20__ ж.

Университеттің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданды

201_ ж. «__» _____ № __ Хаттама

Пән мазмұны

Пәнің мақсаты:-

Музыкалық – теориялық циклдің тәртібі профессионалды музыканттың негізгі тәрбиесі болып саналады және оның ішіндегі басты орынын полифония курсы алады. Полифония теориясының негізін оқу және қатысушылардың шығармашылық және полифониялық музыканың анализі арқылы практикалық тәжірибеден өту.

Әр сабақтың бір жартысы жаңа материалды қарастыруға арналған, келесі жартысы - әр дәуірдің полифониялық шығармашылығының анализі және жазба жұмыстары үшін.

Пәннің міндеті: -

студенттерге полифонияның негізгі заңдылықтары жөнінде түсінік беру;

- полифония түрлеріне қызығушылықты қалыптастыру;
- Әуенді полифония түрлерін дамыту дағдыларына баулу.
- контрапунктелуді шығару (жай және күрделі контрапункті дауыс берілген тақырыпта)
- екі және үшдауысты имитация және канонды шығару;
- жай үшдауысты фугаларды күй сандықта шығару.

2. Пререквизиттер

Осы пәнді меңгеру үшін төмендегі пәндерді меңгеру кезінде алынған білім, икемділік және дағды-машықтар қажет:

- Гармония және музыка теориясының негіздері
- Сольфеджио
- Қазақ музыкасының тарихы мен фольклорі

3 Постреквизиттер

Пәндерді меңгеру кезінде алынған білім, икемділік және дағды-машықтар келесі пәндерді меңгеруі үшін қажет:

- Музыка оқытушысының орындаушылық шеберлігі

Пәннің тақырыптардың мазмұны

1-ші тақырып: Кіріспе. Форманың қалыптасуы және дамуының принциптері

Музыка тілінің және музыкалық форманың элементтері. Әуен-музыкалық шығарманың негізі. Жеке шығарма ретіндегі мелодия және көп дауысты музыканың негізгі дайысы ретіндегі мелодия.

Әдебиеттер:

[2] 5-25 бет.

[3] 1-5 бет.

[1] 1-15 бет.

2-ші тақырып: Период. Қарапайым формалар. Күрделі үш бөлімді форма

Музыкалық ойдың аяқтаған түрін бейнелейтін құрылым период (кезең) деп аталады. Екі және үш бөлімді қарапайым формалар. Бір бөлімі период, ал қалған бөлімдері периодтан күрделі болмайтын формалар қарапайым формалар деп аталады. Шеткі бөлімдері қарапайым екі немесе үш бөлімді формада жазылады, тақырыптық материалдары бірдей, құрылымы әр қалай болатын ортанғы бөлімі шеткі бөлімдермен едәуір контрастылық құрайды.

Әдебиеттер:

[2] 10-28 бет.

[3] 5-10 бет.

[1] 5-18 бет.

3-ші тақырып: Вариациялық форма. Қатал вариациялар.

Вариациялау – түрін өзгертіп қайталау, түрлендіру. Музыкалық тақырып және оның өзіне тән типтік қасиеттері. Түрлендірудің әуендік, ырғақтық, гармониялық, фактуралық тәсілдері. Қатал вариациялар – басқаша классикалық вариациялар. Негізгі формасы.

[2] 20-28 бет.

[3] 8-15 бет.

[1] 1-15 бет.

4-ші тақырып: Рондо. Сонаталық форма. Рондо соната

Негізгі принциптері – өзгермей қайталанып отыратын рефрен – бас тақырып (үш реттен кем болмауы керек), оның жеке, қайталанбайтын эпизоттармен

кезектесіп, қайталануы. Басқа формалардың арасында алатын ерекше орны мен маңызы. Сонаталық форманың даму принциптері. Негізгі музыкалық образдардың мінездемесі.

[2] 28-32 бет.

[3] 15-18 бет.

[1] 1-15 бет.

5-ші тақырып: Циклдік формалар

Циклдік формалардың құрылуының негізгі принциптері. Аспаптық және вокалды-аспаптық: прелюдия және фуга, сюита, соната, оратория, кантата т.б. Ерте заман сюитасы. Көне билердің контрастылығына негізделген. Бөлімдердің тональдық структурасы, интонациялық туыстығы.

[2] 28-32 бет.

[3] 15-22 бет.

[1] 1-15 бет.

6-ші тақырып: Өнердің синтетикалық жанрлары – опера, оперетта, балет, драмаға арналған музыка

Опера – музыка өнерінің ең ең биік шыңы. Вокалдық жанрларды кеңінен қолдану, драматургия, театр, бейнелеу өнерімен тығыз баланысты болу.

Опера типтері. Бөлімдері: увертюра, ария, ариозо, ансамбльдер, хорлар. Речитатив, оның түрлері. Аспаптық эпизоттар. Лейтмотивтік принципі. Балет – музыканың, драмалық оқиға және би өнерінің синтезі.

[2] 28-35 бет.

[3] 15-25 бет.

[1] 1-15 бет.

Әдебиеттер:

Негізгі әдебиет:

- 1). Пушнова, Ю. Б. Теория и история искусства.-М.,2006.-
- 2). В.Фраенов. Учебник полифонии.-М., 2006.
- 3). М.Ройтенштейн. Полифония. - М., 2002

Қосымша

- 4). Актуальные проблемы музыкально-педагогического образования: сб. статей Алматы, 2002.
- 5). Вопросы музыкальной педагогики, теории, истории, методики и исполнительства: Межвузовск. сб.научн.Тр. – Алматы, 2002.
- 6). Вопросы непрерывного музыкального образования: сб. статей – Астана, Музыкальная академия РК, 2001.
- 7).Теория и практика музыкально-педагогического образования.Межвузовск. сб.науч. тр.РК- Алматы , 2001

